

SONet BOTNIA ETELÄ-POHJANMAAN ALUEELLINEN TOIMINTASUUNNITELMA 2015–16

Taustaa

Etelä-Pohjanmaan kunnat valmistautuvat sote-uudistukseen: sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämiseen on tulossa suuria muutoksia, kun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämlslaki tulee aikanaan voimaan. Muutoksen tavoitteena on mm. perusterveydenhuollon, sosiaalipalvelujen ja erikoissairaanhoidon yhteensovittaminen niin, että kuntalaiset voivat saada tarvitsemansa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut mahdollisimman yhtenäisen palvelujärjestelmän kautta ja että asukkaat saisivat tasavertaisesti perustalveluja lähellä asuinpaikkaansa koko maassa.

Sote-aluejako vaikuttaa osaamiskeskusten toimintaan, mutta toimintakaudella 2015–2016 SONet BOTNIA toimii vielä osaamiskeskusten toimintaa säättävän nykyisen lainsäädännön mukaisesti. Tulevaan muutokseen valmistaudutaan kuitenkin huomioimalla toiminnassa mahdollisimman paljon sosiaali- ja terveydenhuollon yhteensovittamisen edistämiseen ja tulevan kehittämlsrakenteen valmisteluun liittyviä sisältöjä. Ajatuksena on, että vuoden 2015 aikana osaamiskeskusten ja perusterveydenhuollon yksikköjen toiminnallisen integraation edistämistä jatketaan. Samalla toiminnassa tulee kuitenkin turvata resursseja ja mahdollistaa kehittämisen vastinparien tarvittavaa muodostamista myös peruskuntiin.

Hyvinvoinnin kestävän kehittämisen yhteisen rakenteen miettiminen, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnallisen yhteistyön rakenne sävyttää keskusteluja voimakkaasti myös Etelä-Pohjanmaan maakunnassa. Erityisesti perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalialan osaamiskeskusten yhteistyö tulevilla sote-alueilla on Etelä-Pohjanmaalla aktiivisen keskustelun alla. Alueella on yhteisesti todettu, että on tärkeää nostaa sekä sosiaali- että terveydenhuollon (ml. erikoissairaanhoidon sisältöjä) osaaminen tiedoksi ja keskiöön aidon ja tasavertaisen yhteistyön varmistamiseksi. Etelä-Pohjanmaalla kannetaan yhä huolta myös sosiaalihuollon tutkimuksen, koulutuksen ja kehittämisen kysymyksistä: soteen siirryttäessä toivotaan yhdenvertaiseen kehittämlsrahoitukseen ja koulutuksellisiin ratkaisuihin pääsyä, jolla turvattaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon tasavertainen suhde sekä sosiaalityön koulutuksen ja sosiaalihuollon tutkimuksen kautta integroituvien toimintojen yhteisen kehittämisen tuki.

Parhaillaan uudistetaan myös sosiaalihuoltoa säätelevää lainsäädäntöä. Yhdessä nämä rakenteelliset ja lainsäädännölliset uudistukset vaikuttavat kehittämistyön linjauksiin maakunnan alueella ja sosiaalihuollon näkemysten riittävää huomiointia tässä uudistustyössä pidetään erittäin tärkeänä. SONet BOTNIA järjestää 2015 vuoden aikana alueella sosiaalihuoltolain erityisteemoihin liittyviä kuntien tarpeisiin vastaavia koulutuksellisia työkokouksia ja -pajoja yhteistyössä valtakunnallisten ja alueellisten kumppaneiden kanssa. Usean lain meneillään oleva muutosvalmistelu tulee asettamaan uudenlaisia kehittämistarpeita paitsi monille sosiaalihuollon toimijoille myös laajemmin sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnalle sekä niiden yhteistyölle. Koska kaikki eivät kuitenkaan ole sotea, tulee kehittämistyötä toteutettaessa huomioida myös rajapintayhteistyö esimerkiksi sivistystoimen ja TE-toimen suuntaan aikuissosiaalityön ja ennaltaehkäisevien lapsiperhepalvelujen yhteydessä. Etelä-Pohjanmaalla jatketaankin tulevan toimikauden aikana yhteistyön rakentamista sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen tukemiseksi yhdessä kuntien, sosiaali- ja perusturvajohdon, sosiaalihuollon lähijohdon sekä luottamushenkilöiden ja muiden kehittämiskumppaneidemme kanssa tarjoamalla erilaisia keskustelufoorumeita asioiden eteenpäin viemiseksi.

Lisäksi SONet BOTNIA on yhä Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisessa kehittämlsohjelman Kaste II:n päätöskaudella sovittamassa yhteen valtakunnallista ja alueellista kehittämistä ohjelman tavoitteissa Etelä-Pohjanmaan tarpeiden mukaisesti yhteistyössä Väli-Suomen toimijoiden kanssa. Etelä-Pohjanmaa sijoittuu tässä kokonaisuudessa Väli-Suomen aluejohtoryhmän alaisuuteen yhdessä Pohjanmaan, Pirkanmaan,

Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen kanssa. SONet BOTNIA:n maakunnista Keski-Pohjanmaa kuuluu Pohjois-Suomen Kaste-alueeseen, mutta yhteistyötä voidaan kuitenkin edelleen tehdä myös yli Kaste-alue rajojen. Kaste viitoittaakin alueellisten kehittämishankkeiden kautta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä, järjestämistä ja johtamista alueella vahvasti vuoden 2015 loppupuolelle saakka ja uusien hankkeiden myötä (Parempi arki) vuoteen 2017. Vaikka Kaste -ohjelman päättyessä maakuntaan ei enää kehittämisohjelmakauden tässä vaiheessa haeta rahoituksia erillisiin kehittämishankkeisiin, uusia rahoituskanavia kartoitetaan. Tulee huomioida myös se, että SONet BOTNIA:n tavoitteena on kuitenkin edelleen paitsi toimia tukena kehittämistyön juurruttamisessa, tukea kuntia myös hanketoimintaa pitkäjänteisempään kehittämiseen. Osaamiskeskuksen toiminnassa tämä näkyy selkeänä profiloitumisena esimerkiksi alueellisen tiedontuotannon ja hyvinvointijohtamisen kysymyksiin sekä satsauksena vaikkapa monialaisten lapsiperhepalvelujen ja sosiaalityön kehittämiseen kumppanina ja verkostojen koordinoijana. Toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä huomioidaan alueen muut keskeiset sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistä linjaavat strategiat ja ohjelmat. Tällaisia ovat esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelman hyvinvointistrategia www.epliiitto.fi/upload/files/epl_maakuntastrategia_2014.pdf SONet BOTNIA osallistuu ja myös toteuttaa yhteistyössä maakuntaliiton kanssa myös toimintakaudella 2015–2016 erilaisia hyvinvointiin sekä hyvinvointijohtamiseen liittyviä tilaisuuksia sekä osallistuu tiedontuotannon toteuttamiseen mm. hyvinvointikatsaustoiminnassa.

TOIMINTASUUNNITELMAN SISÄLTÖJÄ VUOSILLE 2015–2016:

SONet BOTNIA:n visio ja strategia on päivitetty vuoteen 2017 ja näiden pohjalta osaamiskeskuksen toiminnan painopisteet vuosille 2015–2016 ovat

1. **YHDENTYVIEN ALUEELLISTEN KEHITTÄMISEN RAKENTEIDEN EDISTÄMINEN** (sosiaalialan osaamiskeskukset + perusterveydenhuollon yksiköt perustana)
2. **ALUEELLISEN SOSIAALIALAN- JA HYVINVOINTITIEDONTUOTANNON KEHITTÄMINEN** (alueellisten ohjausryhmien valitsemilla substanssialueilla)
3. **SOSIAALIALAN JA INTEGROITUVAN SOSIAALI-JA TERVEYDENHUOLLON MONIALAISEN TIEDOLLAJOHTAMISEN EDISTÄMINEN** (uutena kokonaisuutena myös **sosiaalihuollon tiedonhallintaan** fokusoituvan Kansa -kehittämistyön edistäminen alueella)
4. **SOSIAALIALAN KÄYTÄNNÖNLÄHEINEN KEHITTÄMINEN** (sosiaalityö, lastensuojelu, lasten, nuorten ja perheiden palvelujen monialainen kehittäminen, vammaispalvelut ja ikäihmisten palvelut)
5. **POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ** (ml. pohjoismainen tieto ja osaaminen, asiakaslähtöinen tietotuotanto ja tutkimus sekä pohjoismaisten verkostojen rakentaminen, sosiaalialan osaaminen moniammatillisissa työkäytännöissä)

Toiminnan tavoitteena on kehittää pitkäjänteisesti painopistealueiden sisältöjä siten, että osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittymisen tukeminen, sosiaali- ja terveydenhuollon yhteensovittaminen sekä sosiaalihuollon osaamisen ja identiteetin vahvistaminen huomioidaan kokonaisuudessa läpi linjan. Toimintakauden aikana SONet BOTNIA ottaa valmistelutyössä huomioon ja osallistuu sote-järjestämislain pohjalta tehtävään valmistelutyöhön sekä sote-alueiden valmisteluun omalla toimialallaan sekä sosiaalialan osaamiskeskuksille mahdollisesti osoitettavissa tehtävissä.

Seuraavassa esitellään kehittämistyön monin paikoin jo edeltävällä kaudella käynnistettyä osaamiskeskustoiminnan konkretiaa uudelle toimikaudelle siirryttäessä. Asiasisältöjä on valmisteltu ja tarkennettu alueellisen ohjausryhmän näkemyksillä ja niitä on mahdollisuus vielä toimikauden aikana päivittää mahdollisten tulevien lainsäädännöllisten linjausten mukaisesti.

1. **YHDENTYVIEN ALUEELLISTEN KEHITTÄMISRAKENTEIDEN EDISTÄMINEN**
Sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus-, kehittämis- ja täydennyskoulutustoiminnan edistäminen Etelä-Pohjanmaalla yhteistyöverkostossa, jossa mukana SONet BOTNIA:n kanssa ovat mm. Terveyden edistämisen ja perusterveydenhuollon yksikkö Aksila ja EPSHP:n kehittämisyksikkö.

- ✓ Mainittujen tahojen yhteistyönä laaditaan Etelä-Pohjanmaan alueen kehittäjätoimijakartoitus alkuvuoden aikana. Valtakunnallisen sote -etenemisen viitoittamana selvityksen anti huomioidaan paikallista työskentelyä suunnatessa keskeisten toimijoiden yhteistyönä vuoden 2015 aikana valmistauduttaessa kehittämisrakenteen integroitumiseen vuoden 2017 alusta. Valmisteluaikana järjestetään työkokouksia ja muita sote - yhteistyötä edistäviä tilaisuuksia (mm. hankekehittämisen yhteydessä SONet BOTNIA:n ja Aksilan toteuttamat teemalliset työpajat), mutta huomioidaan laajemmin myös muiden alueellisten sotealan lähitoimijoiden (esim. kuntasektorin muut toimijat, TE- toimi) näkemykset ja osaaminen alueen tulevaa kehittämisrakennetta muodostettaessa. Muina yhteistyökumppaneinamme toimivat: Etelä-Pohjanmaan kunnat, Etelä-Pohjanmaan liitto, Seinäjoen yliopistokeskus, Tampereen yliopisto, SeAMK, SOSTE ry ja muut yhteistyöhön liittyvät kumppanit

Kokonaisuudessa tutkimuksen, kehittämisen ja opetuksen osalta huomioidaan myös

- ✓ **Sosiaalityön opetusklinikkatoiminnan tukeminen ja edistäminen** asiantuntijaverkosto(i)ssa maakunnan sekä SONet BOTNIA:n ylimaakunnallisella toimialueella. Etelä-Pohjanmaalla SONet BOTNIA osallistuu Seinäjoen sosiaalityön opetuskeskuksen klinikkatyöskentelyyn (ohjausryhmä) <http://www.uta.fi/yky/sty/praksis/seinajoki.html> sekä järjestää vuosittain Pohjalaismaakuntien yhteisiä klinikkatapaamisia
- ✓ Yhteistyökumppaneinamme toimivat: Pohjalaismaakuntien sosiaalityön opetus- ja tutkimusklinikkatoimijat sekä muut keskeiset yhteistyökumppanit. Lisäksi yhteistyötä toteutetaan myös alueella toimivien korkeakoulujen kanssa: mm. Tampereen yliopisto, SeAMK sekä Seinäjoen yliopistokeskus

2. ALUEELLISEN SOSIAALIALAN JA HYVINVOINTITIEDONTUOTANNON KEHITTÄMINEN

Sosiaalialan tiedontuotannon ja hyvinvointitiedontuotannon kehittämisessä ja edistämisessä painopistealueina ja kehitettävänä tiedon lajeina ovat alueellisen ohjausryhmän aiemmin vuosille 2012–16 valitsemat sisällöt:

1)**ennakointitieto ja palvelutarpeen muutosta koskeva tieto** sekä 2)**vaikuttavuustieto** siten, että ei-tilastoitavan hiljaisen kokemustiedon kehittäminen on mukana kokonaisuudessa.

- ✓ Osaamiskeskuksen yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamassa konkreettisessa kehittämistyössä vuosina 2015–2016 painotetaan tiedontuotantoa johtamisen, laadun, vaikuttavuuden sekä käyttäjien palvelukokemusten näkökulmista: näistä fokuksien (tuotanto-, laatu- ja vaikuttavuusmittaritiedon rinnalle) nostetaan toimikauden aikana työn kehittämiseen liittyvät tiedon tarpeet painottaen erityisesti sosiaalihuollon työn laadullisen seurannan kehittämistä. Toimikauden aikana järjestetään myöhemmin tarkentuvan ylimaakunnallisen suunnitelman mukaisesti tilaisuuksia ja työpajoja yhteistyökumppaneiden kanssa. Toiminnan tavoitteena on jatkaa alueellisen tietotuotannon kehittämisen tukemista mm. palvelusuunnitelmien kautta saatavan asiakastiedon muokkaamiseksi nykyistä paremmin seurantatiedoksi. Lisäksi jatketaan vaikuttavuustiedon kehittämistä, jotta sosiaalihuoltoon saataisiin nykyistä käyttökelpoisempia, mutta myös sosiaalihuollon ulkopuolelle avautuvia mittareita ja indikaattoreita työn vaikuttavuuden osoittamiseksi mm. palvelusuunnittelua ja hyvinvointijohtamista tukemaan (esim. hyvinvointikertomus-työskentelyssä tiedonkäsittelyn ja tulkinnan prosessien sekä vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen).
- ✓ SONet BOTNIA:n ylimaakunnallinen tiedontuotannon kehittäjäryhmä linjaa keväällä 2015 mahdollisten erillistä resursointia vaativien palvelukohtaisten tilannekuvien ja sosiaalipalvelujen tila -selvitysten laadintaa. Tällöin sovitaan tarkemmin siitä, miten SONet BOTNIA mahdollisesti osallistuu näihin tehtäviin joko yhteiskumppaneiden kanssa sovituilla työnjaollisilla järjestelyillä tai erillisresurssein.
- ✓ Myös tiedontuotannossa jo vuoden 2014 aikana toteutettua ”Kokemus case” -työskentelyä jatketaan resurssien puitteissa valittujen substanssien osalta. Ideana on tuottaa sosiaalialan ja sosiaalityön tietotuotannossa tähän mennessä lähinnä hyvinvointibarometritutkimuksen kautta kootun asiantuntijatiedon rinnalle kuntalaisten – ja /tai asiakasryhmien kokemustietoa palvelujärjestelmän kehittämisen tueksi. Vuoden 2014 aikana toteutettiin SONet BOTNIA:n ja

SeAMKin (TKI) yhteistyönä nuorten hyvinvointikäsitteitä ja palvelukokemuksia kartoittava selvitys. Toimintaa on suunnitteilla toteuttaa myös jatkossa eri kuntalaisasiakas -ryhmien kohdalla yhteistyössä resurssien puitteissa, mutta tarkemmat yhteistyökumppanit ja case -työskentelyn kohteet määritellään myöhemmin toimikauden aikana. Tiedontuotannossa yhteistyötä tehdään myös Seinäjoen sosiaalityön opetuskeskuksen kanssa siinä vaiheessa, kun konkreettiset tiedontuotannon sisällöt saadaan määritettyä. Myös alueella toimivien Kaste -hankkeiden kanssa tehdään eri tavoin kokoavaa yhteistyötä siinä määrin, kuin kehittämistyön sisällöt liittyvät substanssialueiden tiedontuotantoon.

3. SOSIAALIALAN JA INTEGROITUVAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON MONIALAISEN HYVINVOINTITIEDOLLA JOHTAMISEN EDISTÄMINEN

Tavoitteena on sosiaalialan sekä integroituvan sosiaali- ja terveydenhuollon monialaisen tiedolla johtamisen edistäminen ja tukeminen.

SONet BOTNIA on mukana sosiaalialan alueellisen tiedonhallinnan valtakunnallisessa verkostossa (Stake).

- ✓ **Sosiaalihuollon tiedonhallinnan** kehittämisen edistämisen ja tukemisen sisällöissä (Kansa) alueen toimijoita informoidaan kansallisista sosiaalialan tiedonhallinnan ajankohtaisasioista ja yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa järjestetään työkokouksia sisältöjen kehittämiseksi. Sosiaalihuollon tiedonhallinnan osalta sosiaalialan osaamiskeskuksille on kaavailtu vuoden 2015 ajalle erilaisia Kansan käyttöönoton valmisteluun ja tietojärjestelmäkehittämiseen liittyviä tehtäviä, mutta myös mittavaa hankevalmistelua osaamiskeskusten yhteistyönä keuhällä 2015 tulevaan hankehakuun. SONet BOTNIAsta tiedonhallinnan yllämaakunnallisina vastuuhenkilöinä ja valtakunnallisen osaamiskeskusverkoston jäsenenä toimivat kehittämissuunnittelija Iiris Juvansuu ja kehitysjohtaja Arto Rautajoki.
- ✓ Monialaisen hyvinvointitiedolla johtamisen sisällöt liittyvät keskeisesti myös mm. alueellamme hankkeissa kehitettäviin uusiin yhteistoimintatapoihin (esim. rakenteellisen sosiaalityön osalta SOS II sekä paljon palveluja käyttävien asiakkaiden kohdalla Parempi arki), joiden kehittämistyön suunnittelussa, tukemisessa ja juurruttamisessa SONet BOTNIA on mukana.
- ✓ Yhteistyökumppaneinamme toimivat: kunnat, SeAMK, Aksila, Seinäjoen sosiaalityön opetus- ja tutkimuskeskus, alueen Kaste -hankkeet ja muut myöhemmin määrittyvät kumppanit sekä sosiaalihuollon tiedonhallinnan osalta valtakunnallinen osaamiskeskusverkosto, EPSHP ja THL
- ✓ Muuna käytännön toimintana jatketaan tarpeen mukaan maakunnallisen hyvinvointijohtamisen verkoston Kuntaliiton kanssa sovittua ja toteutettavaa yhteistyötä EP:llä sekä osallistutaan muuhun työryhmyöskentelyyn. Toiminnassa mukana ovat vuonna 2013 nimetty EP:n hyvinvointijohtamisen verkosto sekä sähköistä hyvinvointikertomustyöskentelyä tukeva laajempi monialainen maakunnallinen verkosto, joista molemmat muodostuvat kuntatoimijoista sekä muista yhteistyökumppaneista mm. Etelä-Pohjanmaan liitto, AVI ja muut keskeiset toimijat.

4. SOSIAALIALAN JA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KÄYTÄNNÖNLÄHEISEN KEHITTÄMISTYÖN TUKEMINEN seuraavilla substanssialueilla:

aikuissosiaalityö, lastensuojelu, lasten, nuorten ja perheiden palvelujen monialainen kehittäminen, vammaispalvelut ja ikäihmisten palvelut

(AIKUUS)SOSIAALITYÖ

- ✓ Tavoitteena on SOS II-hankkeen kehittämistyön edistäminen ja juurruttamisen tukeminen EP:lle erityisesti kuntouttavan sosiaalityön (mm. aktivointityö) ja rakenteellisen sosiaalityön kehittäminen, klubitointi (yhteistyössä SOS -hanke). <http://www.sos-hanke.fi/soshanke>
- ✓ SOS II hanke ostanut rakenteellisen sosiaalityön työpajatoimintaa SONet BOTNIALta (maksullisena palvelutoimintana 4 pajaa 2014–15 aikana): työskentelyn tavoitteena on hankekehittämisen jälkeen muodostaa alueella rakenteellisen sosiaalityön alueellinen tiimi jatkamaan suunnitelmallisesti käynnistynyttä toimintaa.

- ✓ SONet BOTNIA järjestää valtakunnalliset aikuissosiaalityön päivät Vaasassa 2016. SONet BOTNIAssa kehittämissuunnittelijat Anne Saarijärvi ja Tuula Mulju toimivat aikuissosiaalityön ylimaakunnallisina vastuuhenkilöinä.
- ✓ SONet BOTNIA tukee ja seuraa sosiaalityön vaikuttavuuden arvioinnin kehittämistä ns. Avain - mittariston testauksessa ja jatkokehittämisessä.
- ✓ Nuorten/ nuorten aikuisten ikäryhmään painottuen toteutetaan syksyllä 2015 yhteistyössä Aksilan ja muiden EP:n hyvinvointikatsaus 2014 -julkaisuun kirjoittaneiden asiantuntijoiden toimesta alueellisia kierroksia EP:n kuntiin. Tilaisuuksissa SONet BOTNIAn teemana ovat erityisesti nuorten hyvinvointikäsitykset ja palvelujen kehittäminen.
- ✓ Kehittämisessä mukana olevina toimijoina ja toimintoina aikuissosiaalityössä ovat: SOS II -hankkeen asiantuntijaryhmä, EP:n SOS- klubit, muut yhteiset työkokoukset (mm. Kuntien ja terveydenhuollon sosiaalityöntekijöiden teematapaamiset). Yhteistyökumppaneina toimivat kunnat, SOS II-hanke, Te-toimi, EPSHP sosiaalitoimen yksikkö, SeAMK , Aksila ja THL.

LASTENSUOJELU

- ✓ Tavoitteena SONet BOTNIAn ylimaakunnallisessa lastensuojelun kehittäjäverkostotoiminnassa on kuntien tukeminen lastensuojelun kehittämisessä valituissa teemoissa dialogisesti tuotetun yhteisen työsuunnitelman mukaisesti. Verkostotapaamiset keskittyvät 2015 mm. perhehoidon ja tietotuotannon kehittämiseen. Tapaamisissa kuullaan tarvittaessa ulkopuolisia alustajia, mutta esitellään edelleen myös alueellisen kehittämistyön ajankohtaiskuulumisia esim. tutustumalla uusiin innovatiivisiin työskentelymalleihin ja -käytäntöihin.
- ✓ Toisena tärkeänä kokonaisuutena on LasSe -hankkeen kehittämistyön jalkauttamisen/juuruttamisen edistäminen. <http://www.pikassos.fi/lasse> SONet BOTNIAssa kehittämissuunnittelijat Anne Saarijärvi ja Tuula Mulju toimivat aikuissosiaalityön ylimaakunnallisina vastuuhenkilöinä.
- ✓ Käytännön toiminnassa: SONet BOTNIAn ylimaakunnallinen lastensuojelun kehittäjäverkosto - yhteistyö mm. THL:n kanssa (oma toimintasuunnitelma 2014–15) ja Kaste -hankkeen osalta (LasSe) -hankkeen työpajatoiminta (ml. arviointi) ja muuna toimintana yhteiset työkokoukset (mm. Kuntien ja terveydenhuollon sosiaalityöntekijöiden teematapaamiset). Lisäksi SONet BOTNIA on tarvittaessa mukana muiden EP:n alueella toimivien lastensuojelun ja perhetyön verkostojen toiminnassa.
- ✓ Yhteistyökumppaneinamme toimivat: kunnat, LasSe -hanke, THL ja AVI

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUJEN MONIALAINEN KEHITTÄMINEN

- ✓ Kehittäjäverkoston tavoitteena on jatkaa yhteisen maakunnallisen näyn ja tahtotilan rakentamista lapsiperhepalvelujen monialaisesta kehittämisestä siten, että kattavina perusteemoina ovat osallisuus ja monialaisuus. Työskentelyssä seurataan ja huomioidaan myös lasten, nuorten ja perheiden palvelujen järjestämistä uudistuvassa sote -palvelurakenteessa. Työskentelyssä paneudutaan lisäksi kokoontumiskerroittain valikoituviin erityisteemoihin, joita ovat mm. nuorten syrjäytyminen, kokemusasiantuntijuus, monialaisuus sekä lapsiperheiden ja nuorten palvelut kuntien hyvinvointijohtamisessa. Tapaamisissa esitellään edelleen myös alueellisen kehittämistyön ajankohtaiskuulumisia esim. tutustumalla monialaisen yhteistyön malleihin. Vaikuttavan rakenteellisen työskentelyn elementtejä sisällytetään myös ko. verkoston työskentelyyn ja vuoden 2015 aikana jäsenet ovat mukana ns. kirje päättäjille -työskentelyssä, jonka toteutukseen tukea saadaan myös EP:n liitolta (verkoston tarkempi toimintasuunnitelma olemassa vuosille 2014–15). Työskentely toteutetaan SONet BOTNIAn ja LasSe -hankkeen yhteisenä työnä. Toimintatapoina ovat verkostotapaamiset (4x/vuosi) tarkemman toimintasuunnitelman mukaan.
- ✓ Vaikka varhaiskasvatus on siirtynyt sivistystoimen hallinnon alaisuuteen, luetaan se sosiaalialan osaamiskeskustukseen kuuluvaksi silloin, kun on kyse lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämisestä. Kehittämissuunnittelija Anne Saarijärvi on SONet BOTNIAn vastuuhenkilönä Etelä-Pohjanmaan alueella lapsiperhepalvelujen kehittämisessä ja jatkaa varhaiskasvatuksen ylimaakunnallisena vastuuhenkilönä. Tässä tehtävässä SONet BOTNIA tiedottaa alueellaan niistä varhaiskasvatuksen kehittämisen ajankohtaissillöistä, joita mm. valtakunnallisten

osaamiskeskusverkostojen yhteydessä käsitellään (1-2x vuosi) sekä osallistuu tarvittaessa mahdollisuuksien mukaan erilaisten selvitysten tai lausuntojen laadintaan.

- ✓ Yhteistyökumppaneina verkostossa ovat: LasSe -hanke, kuntien sosiaalityö, perhetyö, lastensuojelu, erityisnuorisotyö, pakolaistyö, kuntien varhaiskasvatus, erityisopetus, koulun sosiaalityö, poliisi, MLL, Srk, SeAMK, hoitotyö, EPSHP/lastenpsykiatria, Aksila, EP:n liitto

VAMMAISPALVELUT

- ✓ Tavoitteena on vammaispalvelujen kehittämisen tukeminen osana osaamiskeskustyötä. Vuoden aikana toiminnassa seurataan ja huomioidaan tuleva lakiuudistus eli VALAS (vammasia henkilöitä koskevan sosiaalihuollon erityislainsäädännön uudistamista selvittävä työryhmä) -työryhmän työskentelyn sisältöjen eteneminen.
- ✓ Käytännön toimintamuotoina ovat ylimaakunnalliset vammaissosiaalityön työkokoukset 1-2 x vuosittain yhteistyössä AVI:n kanssa. Lisäksi osallistutaan osaamiskeskusten vammaisverkostoon THL:n kutsuessa. Vammaispalvelujen kokonaisuus on SONet BOTNIAssa nimetty Pohjanmaan kehittämissuunnittelija Tuula Muljun ja Keski-Pohjanmaan kehittämissuunnittelija Iiris Jurvansuun painopistealueeksi.
- ✓ Yhteistyökumppaneina toimivat: mm. kunnat, AVI ja THL sekä Eskoo

IKÄIHMISTEN PALVELUT

- ✓ Tavoitteena on Etelä-Pohjanmaan kuntien tukeminen vanhustyön kehittämisessä. Vuoden alusta 2015 alkaen ikäihmisten palvelujen kehittämisen vastuuhenkilöinä SONet BOTNIAssa toimivat kehittämissuunnittelija Iiris Jurvansuu ja kehitysjohtaja Arto Rautajoki.
- ✓ Alueella käytyjen keskustelujen perusteella pidetään tärkeänä, että ikäihmisten asioissa myös Terveiden edistämisen ja perusterveydenhuollon yksikkö Aksila on mukana yhteistyössä palveluja kehittämässä. Yhteistyötä Aksilan kanssa toteutetaan EP:llä myös osallistumalla maakunnallisen kuntoutusselvitysprosessin ohjausryhmätyöskentelyyn, joka painottuu ikäihmisten palvelukokonaisuuteen.
- ✓ Käytännön toimintana: järjestetään vuoden 2015 yhteinen maakunnallinen työkokous, johon kutsutaan mukaan EP:n maakunnallisen vanhuspalvelujen päällikköverkoston, SONet BOTNIAn ja Aksilan edustajia. Myös hankeyhteistyö Parempi arki Kaste -hankkeen kautta on käynnistymässä alueella rahoituksen ja pilotointisisältöjen tarkentuessa alkuvuodesta 2015.
- ✓ Etelä-Pohjanmaan vanhuspalvelujen maakunnallinen kehittäjäverkosto jatkaa alueen -ja valtakunnallisten ajankohtaisasioiden peilauspintana. Tällä hetkellä kuntavetoisesti toimiva kehittäjäryhmä on muodostanut toimivan verkoston, joka välittää tietoa ajankohtaisista vanhustyön projekteista, kokeiluista, hyvistä käytännöistä ja tutkimuksista tarjoten samalla vertaistukea. SONet BOTNIAssa järjestetään vuosittain myös 1-2 ylimaakunnallista verkostotapaamista ikäihmisten palvelujen kehittäjille.
- ✓ Yhteistyökumppaneina ovat mm. kunnat, substanssia alueella kehittävät hankkeet, Aksila sekä SeAMK ja muut korkeakoulut.

5) JULKISEN SEKTORIN JA JÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖ

- ✓ Järjestöyhteistyö SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry:n kanssa jatkuu ja yhteistyön muotoina ovat mm. alueellinen tiedontuotanto, asiantuntijatiedon vaihto sekä erilaisten tilaisuuksien järjestäminen. Lisäksi osaamiskeskuksessa tuetaan Etelä-Pohjanmaan järjestöstrategian valmistumista ja järjestöjen mukanaoloa Sote -uudistuksessa. Hankevalmistelutyössä hyödynnetään järjestöjen ammatillista ja kokemuksellista asiantuntijuutta. Järjestöosaaminen on myös SOSTEn kautta edustettuna myös täydennyskoulutusverkostossamme.
- ✓ Erilaisissa verkostoissamme ja työpajoissamme on sovitusti mukana järjestökumppanien edustajia ja myös kokemusasiantuntijoiden osaamista.
- ✓ Yhteistyökumppaneina toimivat: mm. SOSTE ry, Yhteisöjen yhdistys ry ja muut järjestökumppanit

6) POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ

- ✓ Tavoitteena on Pohjoismaisen tiedon ja osaamisen, asiakaslähtöisen tietotuotannon ja tutkimuksen sekä pohjoismaisen vuorovaikutuksen ja verkostojen rakentaminen sekä sosiaalialan osaamisen edistäminen moniammatillisissa työkäytännöissä.
- ✓ Toiminnassaan SONet BOTNIA järjestää sosiaalityön kokonaisuudesta valituista teemoista yhteisiä ylimaakunnallisia työkokouksia, opintopiiritoimintaa (ml. kehittäjäverkostot) pohjoismaisten sisältöjen ympärille. SONet BOTNIA suunnittelee ja tarkentaa toteutustapoja kehittämissuunnittelija Marjo Hannu-Jaman kanssa kevään 2015 aikana.
- ✓ Muina yhteistyökumppaneina ylimaakunnallisten opintopiirien toteuttamisessa ovat Pohjalaismaakunnat (erityisesti keskuskaupungit Seinäjoki, Vaasa, Kokkola).

7) TOIMINNAN YHTEINEN ARVIOINTI (täydentyy yhteisesti myöhemmin)

LIITE 1.

SONET BOTNIAN ETELÄ-POHJANMAAN ALUEELLISEN OHJAUSRYHMÄN JÄSENET 2015–2016

Seinäjoen kaupunki / perussopimusosapuoli

Harri Jokiranta, apulaiskaupunginjohtaja
 Anneli Saarinen, tulosaluejohtaja, ikäihmisten palvelut
 Päivi Saukko, tulosaluejohtaja, sosiaalityö
 Markku Valo, hallintopäällikkö
 Oili Ylihärtilä, terveyden edistämisen johtaja

Seutukunnat

Tanja Penninkangas, erityispalvelujen johtaja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alue, Järvisuodun seutukunta
 varajäsen, Rauni Lanamäki, peruspalvelujohtaja

Maria-Liisa Nurmi, perusturvajohtaja Alavus, Kuusiokunnat
 varajäsen, Maarit Lehtonen, perusturvajohtaja Kuortane

Tarja Palomäki, Ikääntyneiden palvelujohtaja Seinäjoen seutukunta, JIK ky
 varajäsen, Eija Hautamäki, vt. sosiaalijohtaja, JIK ky
 Tytti Luoto, sosiaalijohtaja Seinäjoen seutukunta, Ilmajoki

Johanna Lamminen, sosiaalipalvelujohtaja, Lapua

Eija Ala-Toppaari-Peltola, sosiaalipalvelujen johtaja, Seinäjoen seutukunta, Kuntayhtymä Kaksineuvoinen
 varajäsen, Terhi Järvi, lastensuojelun johtava sosiaalityöntekijä Kuntayhtymä Kaksineuvoinen

Kati Mäkelä Ikäihmisten palvelujohtaja Kuntayhtymä Kaksineuvoinen
 varajäsen, Marita Neiro, vanhustyönohjaaja
 Anna-Kaisa Pusa kuntayhtymän johtaja, Kuntayhtymä Kaksineuvoinen
 varajäsen Terhi Haapala, henkilöstö- ja hoitotyön johtaja

Erja Heikinniemi, peruspalvelujohtaja, Kauhajoen kaupunki, Suupohjan seutukunta
 varajäsen, Kirsi Koski-Säntti, varhaiskasvatusjohtaja Kauhajoen kaupunki

Esko Kiviniitty, sosiaalipalvelujohtaja, Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä, Suupohjan

seutukunta
varajäsen, Tarja Seppälä, johtava sosiaalityöntekijä

Koulutus ja tutkimus

Päivi Rinne, koulutusohjelmapäällikkö SeAMK OY
varajäsen yliopettaja Timo Toikko SeAMK OY
Tuula Kostiainen, suunnittelija Tampereen yliopisto, Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö
varajäsen Satu Ylinen, yliopistonlehtori

Palveluntuottajat, järjestöt

Marko Rossinen, kunta-asiamies Etelä-Pohjanmaan liitto

Eva Blom, järjestöpäällikkö, Seinäjoen Järjestötalo
varajäsen Riitta Vatanen, toiminnanjohtaja
Jouni Nummi, kuntayhtymän johtaja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
varajäsen asiantuntijapalvelujen esimies Ulla Yli-Hynnilä

Tarja Tenkula, kliinisen hoitotyön asiantuntija, Perusterveydenhuollon ja terveyden edistämisen
yksikkö Aksila
varajäsen Teemu Puolijoki, kehitysjohtaja EPSHP